

Beslutningsforslag nr. B 38. Fremsat den 26. oktober 2004 af Villy Søvndal (SF), Anne Baastrup (SF), Aage Frandsen (SF) og Kamal Qureshi (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsgaranti for alkoholmisbrug

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af dette folketingsår at tilvejebringe det nødvendige lovgrundlag for en permanent ordning med behandlingsgaranti samt offentlig finansie-

ring af både offentlige og private alkoholafvænningsmodeller, således at den enkelte misbrugers motivation for afvænnning styrkes.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af B 20, folketingsåret 2003-04. Der henvises til Folketingstidende 2003-04 tillæg A side 1406 og 1408 og Folketingets forhandlinger side 2688.

Hensigten med beslutningsforslaget er – på linje med, hvad der kendes fra narkoområdet – at udstyre den enkelte alkoholmisbruger med en reel ret til behandling. Forslagsstillerne ønsker en behandlingsgaranti, hvor den enkelte misbruger selv bestemmer over, hvilket tilbud den pågældende vil benytte sig af. Metodefriheden i behandlingssystemet skaber et større udbud, og selybestemmelsen fremmer den enkeltes incitament og følelse af at være forpligtet til at gennemføre behandlingen. Et bredt udbud af reelt tilgængelige behandlingsmetoder, som imødekommer den enkeltes behov, er afgørende og må alt andet lige betragtes som en nødvendig – om end naturligvis ikke tilstrækkelig – forudsætning for vellykket behandling.

Beslutningsforslaget er yderligere aktualiseret af afgiftsnedsettelsen på alkohol. Som bekendt betyder prisnedsettelse efter al tilgængelig viden, at forbruget stiger.

Det anslås, at der findes ca. 200.000 alkoholfafhængige i Danmark. Dertil kommer 300.000 storbrugere. For dem alle gælder det, at deres afhængighedsforhold i større eller mindre grad er ødelæggende ikke alene for deres eget liv, men også for en kreds af mennesker omkring dem. Et forsigtigt skøn vil være, at der omkring hver alkoholiker er mindst tre personer, som er dybt fysisk og/eller psykisk påvirkede af misbruget. Der kan være tale om ægtefæller, forældre, søskende, kollegaer – og i en lang række tilfælde børn.

Med dette skøn er mindst 600.000 danskere dagligt berørt af de 200.000 danskeres misbrug. Tallet er alarmerende. De negative virkninger af alkoholmisbruget berører altså mindst 600.000 borgere med en lang række følelsesmæssige, fysiske og økonomiske følger. Det Sociale Råd skønner, at 60.000 børn har en far eller mor, som har været indlagt med en alkoholrelateret lidelse. Det siger sig selv, at dette kun er toppen af isbjergene.

Således optræder alkohol ofte i voldssager, herunder de såkaldte husspektakler. Vold mod hustruen og evt. børnene er i sig selv det mest omfattende voldsproblem i dag. I en lang række tilfælde tvangs fjernes børn fra alkoholiserede hjem – ofte med skade på sjælen.

En alkoholbehandling på døgnbasis i et 6-ugers forløb koster ca. 60.000 kr. med en succesrate på ca. 40 pct. i første forsøg. Dertil kommer en gruppe, som har held med afvænnings i andet eller tredje forsøg, samt dem, der afvænnings ved hjælp af andre behandlingsformer. Til sammenligning koster en tvangs anbringelse af alkoholikerens barn ofte det samme – om måneden. Alene det økonomiske incitament til at indføre en behandlingsgaranti er derfor betydeligt på mellemlang og lang sigt.

I bestræbelsen på at bryde den negative sociale arv er et opgør med alkoholmisbrug i hjemmet en afgørende faktor, fordi de følelsesmæssige skader på børn af misbrugere er så udtalte. Et velfungerende barn med forældre, der har lagt misbruget på hylden, får langt bedre betingelser i skole- og uddannelsessystemet. Det må forventes, at behovet for specialundervisning, skolepsykologer osv. vil falde.

Alkoholikeren pådrager sig en lang række fysiske og også ofte psykiske problemer som følge af misbruget. Disse kommer f.eks. til udtryk på arbejdspladsen, hvor misbrugeren i perioder ofte vil være reelt uarbejdsdygtig. Misbrugeren vil typisk bruge meget energi på at dække over misbruget. På længere sigt kan den fysiske (og evt. psykiske) slitage kræve længerevarende hospitalsophold.

Generelt må man konstatere, at følgévirkningerne – også samfundsøkonomisk – er uoverskuelige.

Der er grund til at støtte den enkelte misbrugers motivation ved hjælp af valget mellem forskellige afvænningsstilbud i en erkendelse af, at misbrugere er forskellige og har vidt forskellige sociale, familiære og jobmæssige betingelser for både misbrug og afvænnings. Det må betragtes som en nødvendig betingelse for succesfuld afvænnings, at den enkelte misbrugers motivation imødekommes af mere end et standardtil-

bud. Det må alt andet lige øge succesraten samt imødekomme det principielt vigtige synspunkt om, at borgeren går forud for systemet.

SF vil i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslaget være åben over for, om der kan skaffe flertal for en finansiering via satspuljen eller via en promilleafgift på omsætningen af øl, vin og spiritus.

Skriftlig fremsættelse

Villy Søvnald (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsgaranti for alkoholmisbrug.

(Beslutningsforslag nr. B 38).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.